

PUČKO OTVORENO UČILIŠTE OBROVAC

ZAVIČAJNI MUZEJ

S. RADIĆA 8

23450 OBROVAC

Tel: +385 23 689 375

Fax: +385 23 689 140

E-mail: zmobrovac@gmail.com

**IZVJEŠĆE O RADU ZAVIČAJNOG MUZEJA OBROVAC
ZA 2025. GODINU**

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

1.2.1. Arheološka istraživanja

1.2.1.1. Sustavna arheološka istraživanja na lokalitetu sv. Vid u Gornjem Karinu

Kroz 2025. godinu otvoreno je više kvadranata kojima je definirano prostiranje južnih pomoćnih prostorija crkve te opseg cjelokupnog narteksa crkve, čime je otkriveno i pročelje crkve. Širenje prostora za istraživanje počinje predstavljati sve veći izazov, jer je crkva gotovo sa svih strana okružena ili montažnim kućicama ugostiteljske namjene ili zidovi crkve idu ispod lokalnog puta koji je važan za funkcioniranje obližnjih trgovina i kafića. Zbog toga većina otvorenih kvadranata nije mogla biti otvorena u punom opsegu (5x5m) već je najčešće širina kvadranta iznosila 2m, ali je dužina ostala 5 m. Otvoreni su kvadranti 18, 19, 20, 21, 22 . Prije otvaranja kvadranata bilo je potrebno prebaciti veću količinu kamenja koja je tijekom prijašnjih arheoloških istraživanja izvađena iz sonde, te je selektirana, odnosno izdvojeno je kamenje koje je izvorno pripadalo strukturi crkve (zidovima), ono je slagano uz rub sonde i naknadno je korišteno prilikom konzervacije zidova crkve. No, ove godine to kamenje je predstavljalo prepreku za daljnje istraživanje te je prebačeno na lokaciju kojih 50ak metara od sonde kako ga u daljnjim istraživanjima više ne bi bilo potrebno prebacivati, a da je dovoljno blizu za potrebe daljnje konzervacije. Tom prilikom kamenje je još jednom pregledano i među njim su pronađena još četiri jako fragmentirana ulomka crkvene plastike, dva ulomka oltarne pregrade (PN336 i PN337) te dva ulomka pilastra (PN335 i PN338). Ostalo kamenje poslagano je u četvrtasti suhozid. Početkom istraživanja cjelokupna crkva očišćena je od

vegetacije koja je tijekom protekle godine izrasla. Osim toga, tijekom kampanje uklonjena su četiri stabla uz južni profil sonde koja su sprječavala daljnje širenje kvadranta prema jugu, ali su bila i u lošem stanju te su predstavljala potencijalnu opasnost za javnost. Uklanjanje stabla profesionalno je odradio GSS. Krajem kapanje na otpad je odvezena sva iskopana zemlja.

Osim otvaranja novih kvadranta definirane su i stratigrafske jedinice te prostorije koje prethodnu kampanju nisu završene. U skladu s tim, prostorija južno od svetišta crkve (Prostorija 5), koju tvore zidovi SJ111, SJ113, SJ114 istražena je do sterilnog sloja, odnosno do crvenkaste nabijene zemlje pomiješane sa sitnijim kamenjem. Prostorija je u prethodnoj kampanji istražena do debelog sloja gline oker boje, debljine oko 20 cm, koji je najvjerojatnije činio podnicu prostorije (i imao svojevrsnu izolacijsku ulogu), a ove godine se uklonio i taj sloj gline, pri čemu u tom sloju osim povremenih ulomaka školjaka nije bilo nikakvog arheološkog materijala. Funkcija ove prostorije je upitna, kao i vrijeme njenog nastanka. Zidovi su ukopani u zemlju te imaju samo jedno lice, jedino najviši red kamenja SJ114 ima naznake dva lica (vj. iznad hodne površine). Prema istoku od prostorije 5 otvoren je kv. 18 (5 x 2m) te se u potpunosti definirao zid SJ114. Stratigrafija ustanovljena u tom kvadrantu prati stratigrafiju ustanovljenu prethodnih godina, odnosno ispod SJ001 javlja se sloj s arheološkim materijalom (SJ065) te ispod njega sterilni sloj crvenkaste zemlje. Također, zamjetno je da se niveleta te sterilne zemlje diže put juga te je u južnom dijelu kvadranta viša za 10ak cm od one uz apsidu. Nadalje, do kraja je definirana situacija u kv. 12, između južne pomoćne prostorije crkve (prostorija 4) te SJ029. U cjelokupnom tom prostoru uklonjen je sloj glinaste podnice (SJ028) te je pritom pronađeno nešto ostataka urušene krovne konstrukcije (većina je uklonjena prethodnih kampanja), a pronađeno je i više korodiranih čavala, vjerojatno također ostatak urušene krovne konstrukcije, kao i ulomci prozorskog stakla. Ispod tog sloja ustanovljen je ponovno sterilni sloj crvenkaste zemlje s manjim kamenjem. Potrebno je napomenuti da povremeno sloj bio devastiran korijenjem bora od kojih su neki u prethodnoj kampanji i uklonjeni. Prostor presijeca SJ024, odnosno red pločastog kamenja i kamenja okomito usađenog u zemlju okomito postavljenog na zid SJ005, iako je njegova funkcija još uvijek upitna. Zbog sloja urušene krovne konstrukcije logično je za pretpostaviti da je iznad cjelokupnog ovog prostora bio krov, moguće temeljen na nekakvoj dodatnoj drvenoj konstrukciji.

Prostor između zidova SJ029 i SJ031 istražen je do živca (SJ122) kako bi se definirala temeljna stopa oba zida kao i zida SJ005. Sukladno tome, uklonjeno je oko 20cm sloja ispod hodne površine te je razvidno da su sva tri zida nalegla izravno na spomenuti živac, ali su sami zidovi različito rađeni. Spoj SJ031 i SJ005, kao i temelji oba zida, su obilno zaliveni

žbukom i povezani što govori u prilog tome da su istodobno rađeni. Zid SJ029 ima dobro utemeljenje i, kao što je navedeno, drugačije je strukture od SJ031 (za koji se prije pretpostavljalo da je iz razdoblja principata), odnosno na dijelu prema SJ005 nema temeljne stope, što jasno ukazuje da je tu od početka bio planiran prag, a na dijelu prema jugu zid ima temeljnu stopu, ali zid i temeljna stopa nisu povezani kvalitetnom žbukom već se čini da se koristila ili glina ili iznimno loša žbuka. Ono što je također indikativno je to što u procjepu nema tragova ranijih ostataka, odnosno ostataka iz principata, već je sloj u potpunosti sterilan.

Proširenjem sonde put juga, odnosno otvaranjem kv. 19 (2m x 5m) i kv. 22 (2m x 5m) definiran je i nastavak SJ029 kao i zid koji se pruža okomito na njega (SJ125). Stratigrafija kvadranta prati onu ustanovljenu prošlih kampanja, pri čemu je u SJ001 ustanovljena velika količina modernih otpadaka, uključujući i brojne kovanice iz razdoblja od 1950-ih do danas. Ispod SJ001 ustanovljen je sloj sivkaste zemlje s arheološkim materijalom. U sloju je definirana veća količina tegula i imbreksa, također i ovdje posljedica urušenog krova. Uz SJ029 uočena je veća količina urušenog kamenja, odnosno urušenje samog zida. Na hodnoj površini pomoćne prostorije južno od narteksa (koju zatvara SJ029, SJ125 i SJ126), pronađen je jedan veći ulomak oltarne pregrade s vidljivom dekoracijom procesijskog križa izrađenog od dvostruke uklesane trake (PN344). Činjenica da je tako veliki ulomak pronađen na ovoj lokaciji jasno govori u prilog devastaciji lokaliteta i da su ulomci crkvene dekoracije rasuti na vrlo širokom prostoru. Osim toga, na krajnjem zapadnom dijelu uočen je jako oštećen zid SJ126 koji zatvara prostoriju te je okomit je na SJ007.

Nadalje, uz SJ029 prema istoku (kv. 22), u sklopu SJ010 uočeno je i više gara, ali i dodatna kamena konstrukcija u samo jednom redu koja se nadovezuje na zid SJ029 i tvori kut te se nastavlja dalje prema jugu. Struktura je dobila oznaku SJ138, ali za njeno detaljnije definiranje bit će potrebno u sljedećoj kampanji dodatno proširiti sondu. Definiranjem cjelokupnog tog prostora jasno je da SJ029 i SJ125 (koji se pruža okomito na njega) nisu građeni u isto vrijeme, već je vjerojatno SJ125 građen istodobno kad i SJ031 i SJ005, odnosno prva faza crkve, a da je SJ029 nadodan zajedno s kutom spoja sa SJ125 kasnije, ali je još uvijek u vrijeme dok je crkva bila u upotrebi, što bi dao naslutiti prag koji se proteže između SJ029 i SJ005.

U kv. 22 pronađeno je više ulomaka crkvene dekoracije, ali su oni manjih proporcija i dosta fragmentirani. Također, ustanovljen je i vjerojatni nastavak SJ024 dalje prema jugu, odnosno

U cijelom kv. 22, u SJ010, pronađeni su brojni ulomci prozorskog stakla, ali i staklenih posuda (uljanica) te keramičkih posuda koje se mogu pripisati kasnoj antici. Sloj tegula od urušene krovne konstrukcije pronađen je i ovdje, a među njima i jedan ulomak s pečatom Nero Pansiana (PN360). U cjelokupnom kv. 22 je također sloj skinut do crvenkaste sterilne zemlje (zdravice). Iskopom kv. 20 (2,5m x 6m) i 21 (2,5m x 5m +produžetak od 1m put zapada kako bi se bolje definirao zid i prag) definirano je pročelje crkve, ostatak nartekisa, dio sjeverne pomoćne prostorije uz narteks te je istražen još jedan grob (Grob 7). Veći zahvat od toga nije bio moguć zbog blizine montažnih kućica, betonskog platoa te kutije za struju iz koje su neki kablovi još uvijek sumnjivi, odnosno moguće je da su pod naponom. Iskop za te kabele doveo je i do intenzivne devastacije nartekisa, osobito zidova pročelja, jer se čak tri kabela spajaju sa spomenutom kućicom od struje odmah ispred pročelja crkve, a najdublji (i vj. najstariji) kabel od struje zbog dubine iskopa uništio je dio temelja zida SJ124 te dio zida SJ123.

Stratigrafija nartekisa pratila je stratigrafiju definiranu prošlih godina, odnosno ispod SJ001 definirani su slojevi s arheološkim materijalom, od kojih je SJ021 sloj s tragovima urušenja zidova nakon kojeg slijedi sloj urušene krovne konstrukcije (tegula i imbreksa), a ispod njega je slijedio sloj hodne površine izrađen od glinaste zemlje na kojoj su ustanovljeni tragovi gorenja (vj. zbog pada i gorenja krovne konstrukcije). Ispod svega nalazio se sterilni sloj crvenkaste zemlje s manjim kamenjem koji se javlja svugdje na lokalitetu. Tijekom iskopa definirani su svi zidovi nartekisa, odnosno ove godine definirani su SJ123, SJ124, SJ128. Uz SJ123, s njegove sjeverne strane uočena je velika koncentracija žbuke (SJ127) koja je bila okružena s kamenjem i pločama i koja podsjeća na mjesto gdje se miješalo vapno, pri čemu je taj sloj dubine preko 20 cm, a širine oko 50cm. Ispod tog sloja ustanovljena je žbukana podnica. Zanimljivo je i da je na tom mjestu pronađena jedna velika korodirana kuka (PN359). Zid SJ023 bio je jako uništen iskopom za kabel za struju, ali vidljivo je da je otvor iz nartekisa u pomoćnu prostoriju na sjeveru bio zatvoren pločastim kamenjem.

Uz zidove nartekisa pronađeni su ulomci prozorskog stakla, a na ulazu u crkvu pronađeni su brojni ulomci sedre koji bi ukazivali na to da je ulaz u crkvu bio presvođen. Ulaz u crkvu činio je prag popločan s masivnim pločama ispod kojih je ustanovljena temeljna struktura (SJ130). Uz sam prag također je uočen sloj popločanja koji je označen kao SJ131. Cjelokupni sloj u nartekisu koji je istražen ove godine skinut je prvo do razine podnice, a onda se pristupilo skidanju još 10-15 cm do u potpunosti sterilne crvene zemlje kako bi bili sigurni da u nartekisu više nema grobova. Također, time je definirana i temeljna stopa zidova nartekisa koja je od nepravilnog kamenja povezanog s obilnim nanosom žbuke te je ukopana u

zdravicu. S vanjske strane pročelja crkve ustanovljena je jednostavna stratigrafija, odnosno ispod SJ001 u kojem je ustanovljen recentni otpad, nalazi se sloj tamnije zemlje (SJ129) koja je imala više antičkih nalaza, pri čemu se, osim brojnih ulomaka prozorskog stakla, ističu brojniji nalazi uljanica, uključujući obode i ručnice. Tako brojni ulomci prozorskog stakla jasno govore u prilog tome da je pročelje bilo rastvoreno prozorima. Ispod tog sloja javlja se opet sterilni crvenkasti sloj zemlje. U tom sloju pronađeni su i korodirani željezni čavli koji su uvedeni pod PN.

Ovdje je potrebno napomenuti da smo sjeverno od kv. 21 ustanovili veliku rupu koja je bila pokrivena ceradom i sklepanom konstrukcijom od željeznih šipki koje su držale nabacane daske. Ta rupa je u zadnjih dvije godine iskopana na lokalitetu kako bi služila kao crna jama za obližnju montažnu kućicu, što je i vidljivo u cijevi za odvod koja je vodila iz spomenute kućice u tu jamu. Situacija je prijavljena, a zbog toga i opasnosti po zdravlje ekipe kvadrant 21 nije mogao biti proširen dalje prema sjeveru. Rupa je pokrivena daskama te je stavljen znak upozorenja za svaki slučaj.

GROB 7 - Kao što je već i rečeno, u narteksu je istražen još jedan grob, Grob 7 koji je strukturom gotovo istovjetan drugim pronađenim grobovima. Prilikom skidanja SJ021 pronađena su dva kanala za struju od kojih je jedan, onaj dublji, devastirao pokrovnu ploču groba, ali je uz to bio prepun smeća, boca i vrećica te omota od sladoleda za koje smo čak i mogli definirati rok trajanja (cca 1999. i 2000. godina). To se uklapa u već poznatu priču o slučajnom nalazu grobova u Gornjem Karinu prilikom iskopa kanala za struju, a koje je dokumentirala ekipa iz AmZd. Usporedbom fotografija iz novina i muzejske dokumentacije može se s vrlo velikom sigurnošću reći da je Grob 7 isti onaj grob koji je dokumentiran u navedenim okolnostima 1999. godine. Pokrovnna ploča groba je razlomljena u više komada, vjerojatno djelovanjem bagera prilikom iskopa kanala, ali je vidljivo da je originalno bila masivna i izrađena od brečastog kamena. Zbog toga je sam grob bio više zapunjen zemljom, no svejedno su odmah nakon otvaranja bile vidljive duge kosti pokojnika te tri lubanje. Grob je iste strukture kao i ostali grobovi u narteksu, odnosno rađen je od kamenih ploča koje su tvorile škrinju ukopanu u zdravicu (kraće strane po jedna ploča, a duže strane po dvije, jedna duža i jedna kraća), pri čemu dno groba nije bilo žbukano već su pokojnici položeni na običnu zaravnjenu zemlju s par kamenih ploča. Grob je bio poprilično dubok, čak 63cm. Čišćenje groba bilo je zahtjevno zbog tvrde zemlje i pomiješanih kostiju, odnosno niti jedan pokojnik nije bio anatomski položen već su sve kosti bile raspršene po grobu i ponekad grupirane u kutovima groba. Uz pokojnike nije bilo gotovo nikakvih priloga, odnosno uz jednu lubanju je

pronađena jedna školjka, koja je možda i naknadno upala u grob, a uz sjevernu ploču groba ustanovljen je jedan ulomak manje savijene olovne pločice (PN352). Nakon čišćenja groba i vađenja kostiju iste su poslane na antropološku analizu.

Završetkom istraživanja gabariti crkve gotovo su u potpunosti definirani, preostaje samo definiranje cjelokupnog opsega pomoćne prostorije s južne strane narteksa. Crkva je krajem kampanje dodatno premjerena, zidovi su fotografirani i nakon toga se pristupilo konzervaciji zidova.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Tijekom godine u više je navrata izvršen uvid u stanje istraženih ostataka sakralne arhitekture i kamena deponiranog za potrebe izvođenja konzervatorskih radova na lokalitetu sv. Vid u Gornjem Karinu.
- Tijekom godine izvršen je pregled, prozračivanje i zaštita od prašine i insekata drvenih i tekstilnih predmeta iz Etnografske zbirke.

2.2. Konzervacija

2.2.1. Konzervacijski radovi na arheološkom nalazištu sv. Vid u Gornjem Karinu

Tijekom mjeseca studenog tvrtka Travej d.o.o iz Zadra u suradnji sa Pučkim otvorenim učilištem iz Obrovca odradilo je konzervatorske radove na arheološkim ostatcima crkve Sv. Vida u Karinu. Dogovorenim sastankom na lokalitetu utvrđene su smjernice prema kojima bi se trebali odvijati radovi. Na sastanku su sudjelovali dr.sc Zrinka Serventi predstavnik investitora, Ivan Matković predstavnik konzervatorskog odjela u Zadru i Šime Glavan predstavnik izvođača. Dogovoreno je da se u ovoj fazi obave radovi na pronađenim strukturama četvrte faze istraživanja, lijeva i desna pastoforija te pronađenim ostacima ambona. Pronađene strukture bile su u dosta lošem stanju budući su zidani s nepravilnim komadima kamena koji su imali minimalnu intervenciju pri obradi. Kamenja su slagana u nepravilnom slogu s minimalnom količinom žbuke. Dodatna oštećenja na strukturama prouzročile su i intervencije prilikom polaganja visokonaponskih kabela koji su prerežili cijeli lokalitet i na taj način dodatno oštetili zidove. Veliki problem na lokalitetu predstavlja i korijenje borova koje je dodatno oštetilo zidove. Ambon pronađen unutar crkve bio je u dosta oštećenom stanju ali s jasnim markcijama svojeg pružanja unutar crkve. Žbuka na pronađenom ambonu sačuvana je opšivanjem a pojedini originalni kameni dijelovi koji su stajali na oslabljenim komadima žbuke podignuti su s svog ležišta i vraćeni na vapneni mort na originalnu poziciju. Pronađene lijeva i desna pastoforija pronađene su većinom u pružanju temeljne stope s segmentima na kojima je bio sačuvan pojedini dio prvog reda zida.

Arheološka istraživanja uspjela su utvrditi njihovo pružanje s jasno naznačenim ulazima u navedene prostorije. Na lijevoj pastoforiji postojala su dva panja bora koja su prije konzervatorskih radova uklonjeni ali su tom prilikom i oštećene originalne strukture koje su kasnije ponovno dozidane.

Prvi faza radova obuhvatila je radove na čišćenju raslinja i uklanjanju zemlje i ostataka nepovezane žbuke sa zidova. Svi zidovi osim vapnenih ostataka žbuke isprani su nakon toga vodom. Prostor crkve nakon toga zasut je biocidima širokog spektra kako bi se suzbio daljnji rast bilja i korijenja. Druga faza radova podrazumijevala je djelomičnu restauraciju i konzervaciju zidova . Dio zida koji se sačuvao samo u vidljivim ostacima kamene stope, restauriran je i konzerviran na način da su pojedina kamenja koja su bila dosta statički olabavljena razidana i očišćena te potom vraćena originalnu poziciju te potom učvršćeni vapnenim mortom. Ostatak zida učvršćen je zidanim gornjim redom kako bi se zadobila „zdrava“ materija kako bi se na nju kasnije mogla ugraditi „kapa“. Kape su izrađene kombiniranjem originalnog sitnog kamenja i vapnenog morta kako bi se što kvalitetnije prikazala ispuna zida a ujedno i spriječio prodor vode i rast novog raslinja. Reške zidova zapunjene su fugiranjem vapnenim mortom. U lijevoj pastoforiji također su pronađeni i ostatci sedesa koji su u potpunosti rekonstruirani i konzervirani.

2.2.2. Konzervatorsko-restauratorski radovi na koštanim i metalnim nalazima s lokaliteta sv. Vid u Gornjem Karinu

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- U privremenu knjigu inventara u programu Microsoft Excel uvedeno je 29 predmeta s oznakom posebnog nalaza iz Arheološke zbirke Muzeja s lokaliteta sv. Vid u Gornjem Karinu.

3.3. Fototeka

- Unesene fotografije u digitalnom obliku snimljene tijekom sustavnih arheoloških istraživanja lokaliteta sv. Vid u Gornjem Karinu.
- Unesene fotografije u digitalnom obliku snimljene tijekom konzervatorskih radova na lokaliteta sv. Vid u Gornjem Karinu.
- Unesene fotografije u digitalnom obliku snimljene za vrijeme otvorenja gostujuće izložbi *Blago planine* (Zavičajni muzej Obrovac, 17. lipnja 2025. godine) te *Tajne*

svijeta mrtvih podvelebitskog prostora (Zavičajni muzej Obrovac, 16. srpnja 2025. godine).

- Unesene fotografije u digitalnom obliku snimljene tijekom procesa identifikacije i determinacije pokretne arheološke građe s lokaliteta sv. Vid u Gornjem Karinu.

3.6. Hemeroteka

- Muzej je prikupio tekstove objavljene u dnevnom tisku i na web portalima koji su najavili otvorenje izložbi *Blago planine* (17. lipnja 2025. godine) te *Tajne svijeta mrtvih podvelebitskog prostora* (16. srpnja 2025. godine) u Zavičajnom muzeju Obrovac.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- Knjižni fond Muzeja obogaćen je s 22 nova naslova (časopisa, kataloga, knjiga, vodiča, deplijana i dr.) s područja arheologije, etnologije, zaštite spomenika, prirodoslovnog područja, likovne umjetnosti i dokumentacijske djelatnosti.

4.4. Služba i usluge za korisnike

- Osim za stručnu djelatnicu knjižna građa je dostupna za stručnjake iz područja etnologije, arheologije, povijesti, likovne umjetnosti i dr. područja.

4.5. Ostalo

4.5.1. Izdavačka djelatnost

- Deplijani izložbi *Blago planine* i *Tajne svijeta mrtvih podvelebitskog prostora*
- Najavni plakati B1 i B2 za otvorenje izložbe *Blago planine*
- Najavni plakati B1 i B2 za otvorenje izložbe *Tajne svijeta mrtvih podvelebitskog prostora*
- Pozivnice za otvorenje izložbi *Blago planine* i *Tajne svijeta mrtvih podvelebitskog prostora*
- Interdisciplinarna knjiga *Mirila u kontekstu*

4.5.2. Ostali poslovi

- Pisanje i predaja Stručnog izvješća o realizaciji Programa zaštite kulturnog dobra: *Gornji Karin, Arheološko nalazište sv. Vid* za izvođenje arheoloških istraživanja.
- Pisanje i predaja Financijskog izvješća o utrošenim sredstvima za izvršenje Programa zaštite kulturnih dobara: *Gornji Karin, Arheološko nalazište sv. Vid* za izvođenje arheoloških istraživanja.

- Pisanje i predaja Stručnog izvješća o realizaciji Programa zaštite kulturnog dobra: *Gornji Karin, Arheološko nalazište sv. Vid* za izvođenje konzervatorskih radova.
- Pisanje i predaja Financijskog izvješća o utrošenim sredstvima za izvršenje Programa zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara: *Gornji Karin, Arheološko nalazište sv. Vid* za izvođenje konzervatorskih radova.
- Ažuriranje podataka u online korisničkoj aplikaciji MDC-a *OREG* (Online Registar muzeja, galerija i zbirki u Hrvatskoj) za 2025. godinu.
- Sastavljeno i predano Izvješće o radu Zavičajnog muzeja Obrovac za 2025. godinu za elektroničko izdanje MDC-a *Izvješća hrvatskih muzeja*.
- Vođenje Popisa donacija, poklona i razmjena časopisa, knjiga, kataloga, monografija i vodiča u 2025. godini.
- Redovito popunjavanje i vođenje Popisa knjiga.
- Sastavljanje Izvješća o Vrijednosti doniranih knjiga, časopisa, monografija i drugih publikacija tijekom 2025. godine.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

6.1.1. Arheološka zbirka

- Nakon završetka arheoloških istraživanja lokaliteta sv. Vid u Gornjem Karinu pristupilo se pranju prikupljenih ulomaka pokretne arheološke građe.
- Tijekom godine obrađena je kamena skulptura s arheološkog lokaliteta sv. Juraj Koprivski u Obrovcu.

6.1.2. Fototeka

- Tijekom godine nastavljen je proces digitalizacije fotografija iz Fototeke.

6.1.3. Nadzor nad prirodoslovnom zbirkom

- 19.11.2025. godine održan je sastanak sa dr.sc. Irenom Grbac, muzejskom savjetnicom i Matičarkom 1.razine za prirodoslovne muzeje i zbirke RH. Tijekom sastanka razgovaralo se o uvjetima čuvanja i pohrane građe te o mogućnostima daljnjeg razvoja prirodoslovne djelatnosti u muzeju. Uočeno je da postoje infrastrukturni problemi vezani uz nemogućnost održavanja stabilnih mikroklimatskih uvjeta u čuvaonici, posebice zbog konstrukcijskih rješenja koja otežavaju potpunu zaštitu od vanjskih utjecaja i prodora štetnika. Prilikom posjeta pruženi su stručni savjeti vezani uz osnovne mjere preventivne zaštite i čuvanja biološke građe te je zaključeno da je za daljnji razvoj prirodoslovne djelatnosti u Muzeju važno osigurati zapošljavanje stručnog kustosa te postupno unapređivati uvjete pohrane građe, uz potporu osnivača i kroz suradnju s institucijama koje se bave prirodoslovljem.

6.2. Identifikacija/Determinacija građe

- Nakon pranja i selekcije ulomaka pokretne arheološke građe s lokaliteta sv. Vid u Gornjem Karinu pristupilo se identifikaciji i determinaciji ulomaka kamenog crkvenog namještaja, stakla, keramike i krovnih opeka.
- Za potrebe publikacije znanstvenog rada pristupilo se identifikaciji i determinaciji ulomaka kamene skulpture koja potječe s ostataka benediktinskog samostana sv. Jurja Koprivskog u Obrovcu, pohranjenih unutar Arheološke zbirke Muzeja,

6.6. Posudbe i davanje na uvid

- Tijekom godine u više je navrata stručnjacima iz različitih znanstvenih područja davana na uvid muzejska građa i dokumentacija u svrhu znanstvene obrade iste.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (sa izlaganjem)

- Obilježavanje obljetnice Konvencije vijeća Europe o krajoliku u organizaciji Ministarstva kulture i medija, Grada Obrovca i Pučkog otvorenog učilišta Obrovac, 3. listopada 2025 u Zavičajnom muzeju Obrovac

6.12. Informatički poslovi muzeja

6.12.1. Kreiranje i uređivanje objava *Facebook* stranice

- Kreiranje i uređivanje objava na službenoj *Facebook* stranici Muzeja.

6.12.2. Digitalizacija građe

- Tijekom godine nastavljeno je s digitalizacijom fotografija iz Fototeke Muzeja.

6.13. Ostalo

• Nedostatak stručnog osoblja - kustosa

Tijekom 2025. godine Zavičajni muzej Obrovac nije imao zaposlenog kustosa, što je utjecalo na opseg i kontinuitet pojedinih stručnih aktivnosti. Zbog navedenih kadrovskih okolnosti dio planiranih aktivnosti nije mogao biti u potpunosti realiziran. Poslove su obavljali djelatnici Pučkog otvorenog učilišta Obrovac, ustanove u čijem sastavu djeluje Zavičajni muzej, u okviru svojih nadležnosti, uz povremenu suradnju vanjskih suradnika. Unatoč organizacijskim ograničenjima muzej je obavljao osnovne muzejske djelatnosti prikupljanja, obrade, čuvanja i prezentacije muzejske građe

6.13.1. Članstvo/predstavništvo u udrugama, komisijama, vijećima i dr.:

6.13.2. Ostali poslovi

- Osmišljavanje i pisanje programa Zavičajnog muzeja Obrovac za apliciranje na Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2026. godinu.
- Osmišljavanje i pisanje programa Zavičajnog muzeja Obrovac za apliciranje na Javni poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi, prosvjeti, športu i tehničkoj kulturi Zadarske županije za 2026. godinu.
- Popunjavanje i podnošenje Zahtjeva za izdavanje odobrenja za arheološka istraživanja nadležnom Konzervatorskom odjelu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske u Zadru za nastavak sustavnih arheoloških istraživanja na lokalitetu sv. Vid u Gornjem Karinu.
- Korespondencija s tvrtkom Travej d.o.o. iz Zadra vezano za izvođenje konzervatorskih radova na arheološkom lokalitetu sv. Vid u Gornjem Karinu.

- Popunjavanje i podnošenje Zahtjeva nadležnom Konzervatorskom odjelu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske u Zadru za Prethodnim odobrenjem za izvođenje konzervatorskih radova na arheološkom lokalitetu sv. Vid u Gornjem Karinu.
- Osmišljavanje i pisanje programa Zavičajnog muzeja Obrovac za apliciranje na Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2026. godinu koji se odnose na zaštitu i očuvanje kulturnih dobara.
- Redovita korespondencija s nadležnim Konzervatorskim odjelom Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske u Zadru o stanju, ugrozi i zaštiti prirodne i kulturne baštine na području nadležnosti Muzeja.
- Korespondencija i suradnja s ustanovama (Sveučilište u Zadru – Odjel za arheologiju, Odjel za povijest, Odjel za etnologiju i antropologiju i Odjel za turizam i komunikacijske znanosti, Arheološki muzej u Zadru, Zavičajni muzej Benkovac, Narodni muzej u Zadru, Etnografski muzej u Zagrebu, Park prirode Velebit i dr.), udrugama i organizacijama (KUD sv. Josip iz Obrovca, TZ Obrovac i dr.) te pojedincima i tvrtkama na zajedničkim projektima zaštite i očuvanja prirodne i kulturne baštine na području nadležnosti Muzeja.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

- Dr. sc. Marina Jurjević od 1.listopada 2023. godine do 30.rujna 2025. godine u svojstvu člana stručnog istraživačkog tima, aktivno sudjeluje u provedbi dvogodišnjeg projekta pod nazivom *Memento mori: antički svijet mrtvih podvelebitskog prostora (MeMori)*, koji se provodi pod vodstvom izv. prof. dr. sc. Zrinke Serventi s Odjela za povijest Sveučilišta u Zadru.

7.2. Publicirani radovi

- Interdisciplinarna knjiga *Mirila u kontekstu*

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

9.1.1 Izložba *Blago planine*

Mjesto održavanja i prostor: Obrovac, Zavičajni muzej Obrovac

Vrijeme trajanja: 17. lipnja – 11. srpnja 2025.

Autori izložbe: Marko – Lorenzo Blaslov i Maja Grgurić Srzentić

Kustosica izložbe: Marina Brkić

Tehnička realizacija: Marko – Lorenzo Blaslov i Dražen Breulj

Opseg:30 fotografija i 2 plakata

Vrsta izložbe: umjetnička, tuzemna, edukativna, samostalna, pokretna

Tema: Autorica Maja Grgurić Srzentić je predstavila svoje arheološko-etnografsko istraživanje; koristeći razgovore s lokalnim pastirima i nalaze iz pećina Vaganačke i Reljine, dokumentirala je tradiciju transhumanog stočarstva na južnom Velebitu koje traje više od 6500 godina, dok je Marko Lorenzo Blaslov podijelio intimne trenutke zabilježene objektivnom - susrete pastira i njihovih stada, njihova snaga, bol, radost i tiha povezanost

Korisnici: šira društvena zajednica (sve dobne skupine)

9.1.2. Izložba *Tajne svijeta mrtvih podvelebitskog prostora*

Mjesto održavanja i prostor: Obrovac, Zavičajni muzej Obrovac

Vrijeme trajanja: 16. srpnja – 31. listopada 2025.

Autori izložbe: izv. prof. dr. sc. Zrinka Serventi, dr. sc. Marina Jurjević i prof. dr. sc. Anamarija Kurilić

Kustosica izložbe: Zrinka Serventi

Tehnička realizacija: Zrinka Serventi i Dražen Breulj

Opseg:16 postera, 300 deplijana i 5 vitrina sa 42 izložbena eksponata

Vrsta izložbe: multimedijalna, tuzemna, edukativna, samostalna, pokretna

Tema: Izložba predstavlja rezultat dugogodišnje suradnje Zavičajnog muzeja Obrovac i Odjela za povijest Sveučilišta u Zadru i ujedno završnu fazu dvogodišnjeg istraživačkog projekta »Memento mori: antički svijet mrtvih podvelebitskog prostora«. Provedena su zajednička arheološka istraživanja na dva važna lokaliteta – groblju uz starokršćansku crkvu sv. Vida u Gornjem Karinu te na području nekropole podno arheološkog lokaliteta Zelengradina u Zelengradu. Rezultati tih istraživanja čine srž izložbe i donose nova saznanja o naseljenosti i kulturnim utjecajima podvelebitskog prostora kroz stoljeća. Ovom izložbom želimo približiti bogatstvo tog prostora javnosti. Riječ je o području koje je iznimno zanimljivo i povijesno vrijedno, a još uvijek nedovoljno istraženo. Na prostoru Gornjeg Karina već se godinama provode arheološka istraživanja, a u okviru ovog projekta posebno smo se posvetili grobovima uz kasnoantičku, odnosno ranokršćansku crkvu. Ondje smo otkrili brojne kamene ukrase te u jednom grobu pronašli rijedak koštani češalj s biblijskim motivima na obje strane. Ovakvi nalazi potvrđuju povezanost tog prostora s rimskim svijetom i njegovu dugotrajnu naseljenost.

Korisnici: šira društvena zajednica (sve dobne skupine)

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- Deplijan izložbe *Blago planine* (200 komada)
- Plakat izložbe *Blago planine* (10 komada)
- Deplijan izložbe *Tajne svijeta mrtvih podvelebitskog prostora* (300 komada)
- Plakat izložbe *Tajne svijeta mrtvih podvelebitskog prostora* (10 komada)
- Interdisciplinarna knjiga *Mirila u kontekstu* (200 komada)

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- Tijekom 2025. godine Zavičajni muzej Obrovac organizirano su posjetile četiri grupe osnovnih škola.

11.2. Predavanja

11.2.1. Dana 03. listopada 2025.g u Zavičajnom muzeju Obrovac obilježila se obljetnica Konvencije u organizaciji Ministarstva kulture i medija, Grada Obrovca i Pučkog otvorenog učilišta Obrovac. **25. godišnjica** uspostave Konvencije Vijeća Europe o krajoliku koja ističe važnost širenja kulture krajolika na svim razinama, naglašavajući usku povezanost krajolika sa svakodnevnim životom ljudi i njihovim okruženjem. Sama konvencija primjenjuje se na prirodna, ruralna, gradska i prigradska područja, obuhvaća kopno, područje kopnenih voda i morska područja te se jednako odnosi na iznimne krajolike kao i na uobičajene ili degradirane krajolike. Godine 2019. Kulturni krajolik Krupa proglašen je kulturnim dobrom, upisanim u Registar kulturnih dobara RH, pa je tako Ministarstvo za obilježavanje obljetnice odabralo upravo Obrovac i temu "Kulturni krajolik rijeke Krupe".

- Značajke kulturnog krajolika Krupa
- Zaseoci i ruralna arhitektura
- Mostovi
- Mlinice
- U suživotu s rijekom

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

12.1.1. Gostujuće izložbe *Blago planine* i *Tajne svijeta mrtvih podvelebitskog prostora*

Najava otvorenja Izložbi:

- na stranicama portala 057 info (https://www.057info.hr/flash_2/2025-06-17/izlozba-kao-svjedok-posljednjih-pastira-na-juznom-velebitu/)
- na stranicama lokalnog portala Znet (<https://www.znet.hr/2025/07/15/obrovac-u-srijedu-otvorenje-izlozbe-tajne-svijeta-mrtvih-podvelebitskog-prostora/>)
- na stranicama lokalnog portala Antena Zadar (<https://www.antenazadar.hr/clanak/2025/07/zavicajni-muzej-obrovac-tajne-svijeta-mrtvih-podvelebitskog-prostora-izlozba-koja-otkriva-zaboravljene-price-proslosti/>)
- na službenoj stranici Sveučilišta u Zadru odjela za povijest (<https://povijest.unizd.hr/obavijesti/view/izlozba-tajne-svijeta-mrtvih-podvelebitskog-prostora>)
- na službenoj Facebook stranici Zavičajnog muzeja Obrovac (<https://www.facebook.com/photo?fbid=1120554933462498&set=a.464891802362151>)
- na službenoj Facebook stranici Grada Obrovca (<https://www.facebook.com/obrovacgrad>)

Otvorenje izložbe:

- na stranicama lokalnog portala Zadarski LIST (<https://zadarskilist.novilist.hr/ostalo/kultura/zrinka-serventi-podvelebitski-prostor-ima-brojne-tajne-iz-proslosti/>) te u tiskanom izdanju od dana 28. srpnja 2025. godine
- na stranicama lokalnog portala Znet (<https://www.znet.hr/2025/07/15/obrovac-u-srijedu-otvorenje-izlozbe-tajne-svijeta-mrtvih-podvelebitskog-prostora/>)
- na službenoj Facebook stranici Zavičajnog muzeja Obrovac (https://web.facebook.com/100065240060526/posts/otvorenje-izlo%C5%BEbe-blago-planinezavi%C4%8Dajni-muzej-obrovac-ima-%C4%8Dast-pozvati-vas-na-o/1096642302520428/?_rdc=1&_rdr#)
- na službenoj stranici Sveučilišta u Zadru odjela za povijest (<https://povijest.unizd.hr/obavijesti/view/izlozba-tajne-svijeta-mrtvih-podvelebitskog-prostora>)

- na službenoj stranici Grada Obrovca (<https://www.obrovac.hr/novosti/457-odr%C5%BEano-otvorenje-izlo%C5%BEbe-%CB%9Dblago-planine%CB%9D-u-zavi%C4%8Dajnom-muzeju-obrovac>)

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji ispod tablice)	NOĆ MUZEJA	MEDUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	39	39			78						78
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici, ...)	17	17			34						34
GRUPE - odrasli (broj osoba)										0	0
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	88	88			176					0	176
GRUPE - srednja škola (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - studenti (broj osoba)					0					0	0
OSOBE S INVALIDITETOM (broj osoba)					0					0	0
OBITELJ. ULAZNIKA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)					0					0	0
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	100	100			100						100
UKUPNO:	144	144	0		288	0			0		288

Online posjećenost hrvatskih muzeja i zbirki u 2025. godini - društvene mreže i video kanali						
	Broj pregleda	Broj pratitelja	Broj lajkova	Broj komentara	Broj dijeljenja sadržaja	Ukupno
Facebook	26208	15	544	19	30	26816
Instagram						
Twitter						
TikTok						
Ostalo – društvene mreže (upisati koja)						
YouTube						
Vimeo						
Ostalo – video kanali (upisati koji)						
Ukupno						

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

Grad Obrovac	75,06 %
Ministarstvo kulture i medija	24,79%
Vlastiti prihodi	0,1 %

Izvješće podnosi:

Marina Brkić, prof.